

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Stanovisko č. 7/2015

(podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku a článku 322 ods. 2 ZFEÚ)

k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom)
č. 609/2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných
zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach
na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť

OBSAH

	Body
Úvod	1 – 4
Všeobecné poznámky	5
Konkrétne poznámky	6 – 23
Vloženie mesačných dvanástin vlastného zdroja založeného na DPH a HND na príslušný účet vopred	6 – 8
Optimalizácia ročných úprav vlastného zdroja založeného na DPH a HND	9 – 11
Odloženie expirácie údajov o HND vo štvrtom roku po danom rozpočtovom roku	12 – 14
Zmeny úroku plynúceho zo súm, ktoré boli sprístupnené s omeškaním	15 – 17
Možnosť oslobodiť členské štáty od finančnej zodpovednosti v prípadoch odloženia zápisu do účtovnej evidencie alebo odloženia oznámenia colného dlhu s cieľom neohroziť vyšetrowanie trestnej činnosti	18 – 20
Zvýšenie limitu pre nevymožiteľné sumy, ktoré sa majú oznamovať	21 – 23
Záver	24

DVOR AUDÍTOROV EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 287 ods. 4, druhý pododsek a článok 322 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie¹,

so zreteľom na žiadosť Rady o stanovisko k tomuto návrhu prijatú Dvorom audítorov dňa 22. septembra 2015,

so zreteľom na predchádzajúce stanoviská Dvora audítorov k systému vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev²,

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

ÚVOD

1. Dňa 14. septembra 2015 Komisia prijala návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) č. 609/2014³ o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť.

2. Nariadenie (EÚ, Euratom) č. 609/2014 nahradí nariadenie (ES, Euratom) č. 1150/2000⁴ a nadobudne účinnosť v ten istý deň ako rozhodnutie 2014/335/EÚ, Euratom⁵, po tom, ako

¹ COM(2015) 447 final zo 14. septembra 2015.

² Stanovisko č. 7/2014 (Ú. v. EÚ C 459, 19.12.2014, s. 1), stanovisko č. 2/2012 (Ú. v. EÚ C 112, 18.4.2012, s. 1), č. 2/2008 (Ú. v. EÚ C 192, 29.7.2008, s. 1), č. 2/2006 (Ú. v. EÚ C 203, 25.8.2006, s. 50), č. 4/2005 (Ú. v. EÚ C 167, 7.7.2005, s. 1) a č. 7/2003 (Ú. v. EÚ C 318, 30.12.2003, s. 1).

³ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 z 26. mája 2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 39).

⁴ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, 31.5.2000, s. 1), naposledy zmenené nariadením (EÚ, Euratom) č. 1377/2014 (Ú. v. EÚ L 367, 27.11.2014, s. 14).

bude toto rozhodnutie schválené všetkými členskými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami⁶. Navrhované úpravy preto neodkazujú ani nemajú dosah na pravidlá, ktoré sú v súčasnosti v platnosti.

3. V nariadení (EÚ, Euratom) č. 609/2014 sa stanovujú pravidlá pre sprístupňovanie vlastných zdrojov (vrátane časového harmonogramu sprístupňovania, úprav, úroku plynúceho zo súm, ktoré boli sprístupnené s omeškaním, a nevymožiteľných súm) a opatrenia na splnenie hotovostných potrieb Komisie. Taktiež obsahuje ďalšie praktické opatrenia v súvislosti s uchovávaním sprievodných dokladov členskými štátmi, administratívnou spoluprácou týkajúcou sa informácií poskytnutých členskými štátmi a pravidlami pre účty, ktoré majú členské štáty viesť pre vlastné zdroje.

4. Najvýznamnejšie zmeny, ktoré navrhuje Komisia, sú tieto:

- vloženie mesačných dvanástin vlastného zdroja založeného na DPH a HND na príslušný účet vopred;
- optimalizácia ročných úprav vlastného zdroja založeného na DPH a HND;
- odloženie expirácie údajov o HND vo štvrtom roku po danom rozpočtovom roku;
- zmeny úroku plynúceho zo súm, ktoré boli sprístupnené s omeškaním;
- možnosť oslobodiť členské štáty od finančnej zodpovednosti v prípadoch odloženia zápisu do účtovnej evidencie alebo odloženia oznámenia colného dlhu s cieľom neohroziť vyšetrowanie trestnej činnosti;
- zvýšenie limitu pre nevymožiteľné sumy, ktoré sa majú oznamovať.

⁵ Rozhodnutie Rady 2014/335/EÚ, Euratom z 26. mája 2014 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 105).

⁶ Rozhodnutie 2014/335/EÚ, Euratom a nariadenie (EÚ, Euratom) č. 609/2014 sa budú uplatňovať so spätnou účinnosťou od 1. januára 2014.

VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

5. Dvor audítorov vo svojich stanoviskách č. 7/2014, č. 2/2012, č. 2/2008 a č. 2/2006 vyjadril obavy zo zložitosti a nedostatočnej transparentnosti systému vlastných zdrojov na financovanie rozpočtu EÚ. Navrhované zmeny výrazne nemenia zavedený systém; riešia len zložky procesu sprístupňovania požadovaných súm. Niektoré z navrhovaných zmien môžu riešiť potreby Komisie týkajúce sa likvidity a správy hotovostných finančných zdrojov. Dvor audítorov taktiež poznamenáva, že niektoré z navrhovaných zmien riešia body, na ktoré poukázal Dvor audítorov vo svojich predchádzajúcich stanoviskách, výročných správach a osobitných správach.

KONKRÉTNE POZNÁMKY

Vloženie mesačných dvanástin vlastného zdroja založeného na DPH a HND na príslušný účet vopred

6. Podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014 Komisia môže vyzvať členské štáty, aby v prvom štvrtroku rozpočtového roku vložili dvanástinu do rozpočtu pre vlastný zdroj založený na DPH a vlastný zdroj založený na HND na príslušný účet jeden alebo dva mesiace vopred. V praxi to znamená, že Komisia môže vložiť dve dvanástiny v priebehu prvého štvrtroku. Komisia túto skutočnosť oznámi členským štátom vopred, najneskôr dva týždne pred požadovaným vkladom.

7. Komisia navrhuje zvýšiť z dvoch dvanástin na tri dvanástiny sumu, ktorú možno vložiť vopred do rozpočtu, a rozšíriť obdobie z prvého štvrtroku na prvých šesť mesiacov rozpočtového roku. Lehota dvoch týždňov pre oznámenie členským štátom sa ponecháva. V praxi Komisia bude môcť vložiť vopred až tri dvanástiny kedykoľvek počas prvých šiestich mesiacov rozpočtového roku, pričom túto skutočnosť oznámi členským štátom minimálne dva týždne vopred.

8. Dvor audítorov zastáva názor, že Komisia by mala byť schopná požadovať potrebnú hotovosť na financovanie žiadostí o platbu v náležitom čase. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že takéto požiadavky môžu spôsobiť členským štátom ťažkosti s likviditou, by Komisia mala

vypracovať systém na lepšie plánovanie svojich hotovostných potrieb a zvýšiť minimálny čas na oznámenie žiadostí o dodatočné dvanástiny.

Optimalizácia ročných úprav vlastného zdroja založeného na DPH a HND

9. Podľa článku 10 nariadenia (ES, Euratom) č. 1150/2000 sa úpravy⁷ vlastných zdrojov založených na DPH a HND uskutočňujú každý rok v prvý pracovný deň mesiaca december. Tieto úpravy sa z roka na rok líšia a môžu byť kladné (dodatočné platby požadované členskými štátmi) alebo záporné (sumy, ktoré sa majú vrátiť členským štátom). Tieto úpravy môžu viesť k veľmi vysokým sumám. Rada preto prijala nariadenie (EÚ, Euratom) č. 1377/2014, ktorým sa mení nariadenie č. 1150/2000, umožňujúce členským štátom (so spätnou účinnosťou od 30. novembra 2014) za výnimočných okolností sprístupniť úpravy do prvého pracovného dňa mesiaca september nasledujúceho roka. Dvor audítorov vo svojom stanovisku č. 7/2014 poznamenal, že táto úprava by mohla zväčšiť zložitosť systému vlastných zdrojov.

10. Podľa súčasného návrhu bude Komisia počítať úpravy⁸ DPH a HND a presné konečné sumy budú formálne oznámené členským štátom v januári roku $n + 1$. Komisia zároveň poskytne výpočet a prerozdelenie celkovej sumy úprav medzi členskými štátmi podľa ich príslušného podielu na HND všetkých členských štátov rozpočtu na rok $n + 1$.

11. Na základe tohto návrhu nie je potrebný opravný rozpočet a Komisia zmierňuje vplyv požiadaviek na pokladničnú hotovosť na členské štáty zaplatením súm súvisiacich

⁷ Členské štáty musia každoročne predkladať aktualizované údaje o HND a DPH za roky, v ktorých ešte môžu nastať zmeny (štyri roky), alebo riešiť body, ktoré sú predmetom výhrady. Komisia využíva tieto informácie na prepočítavanie príspevkov členských štátov na základe DPH a HND za predchádzajúce roky.

⁸ Na základe údajov o DPH a HND za rok $n - 1$ a predchádzajúce roky, ktoré členské štáty zasielajú Komisii v roku n v súlade s článkom 7 ods. 1 nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 z 29. mája 1989 o konečných jednotných dohodách o vyberaní vlastných zdrojov pochádzajúcich z dane z pridanej hodnoty (Ú. v. ES L 155, 7.6.1989, s. 9), a na základe článku 2 ods. 2 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 z 15. júla 2003 o harmonizácii hrubého národného dôchodku v trhových cenách (nariadenie HND) (Ú. v. ES L 181, 19.7.2003, s. 1).

s úpravami⁹. Taktiež umožňuje viac času medzi dátumom prvého oznámenia (pred 1. februárom) a momentom, kedy členské štáty musia sprístupniť sumy (1. jún), čím znižuje rozpočtovú a likvidnú neistotu v členských štátoch. Dvor audítorov považuje tento návrh za krok vpred k zjednodušeniu systému vlastných zdrojov.

Odloženie expirácie údajov o HND vo štvrtom roku po danom rozpočtovom roku

12. Podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014 zmeny HND možno zohľadniť len do 30. septembra štvrtého roka nasledujúceho po danom rozpočtovom roku.

13. Komisia navrhuje predĺžiť túto lehotu do 30. novembra štvrtého roka nasledujúceho po danom rozpočtovom roku.

14. Keďže údaje o HND členské štáty poskytujú 22. septembra¹⁰, Komisia nemusí mať dostatok času na ich posúdenie pred ich premlčaním. Dvor audítorov víta navrhované predĺženie.

Zmeny úroku plynúceho zo súm, ktoré boli sprístupnené s omeškaním

15. V nariadení (EÚ, Euratom) č. 609/2014 sa stanovuje základná sadzba (Európska centrálna banka – alebo národná centrálna banka mimo eurozóny – hlavná refinančná sadzba) zvýšená o 2 percentuálne body plus zvýšenie o 0,25 percentuálneho bodu za každý mesiac omeškania. Táto sadzba sa uplatňuje počas celej doby omeškania (od dátumu splatnosti do dátumu, keď je suma napokon pripísaná na účty Komisie).

16. V návrhu Komisie sa zvyšuje navýšenie z 2 na 3,5 percentuálneho bodu a ponecháva sa mesačné zvýšenie o 0,25 percentuálneho bodu. Okrem toho sa navrhuje obmedziť maximálne ročné zvýšenie na 20 percentuálnych bodov.

17. Dvor audítorov zastáva názor, že by sa mala hľadať rovnováha medzi stimulom pre členské štáty dodržiavať svoje platobné záväzky a zásadou proporcionality

⁹ Vplyv na rozpočet a účty Komisie bude nulový. Členské štáty budú musieť uhradiť (alebo prijať) sumy vypočítané zohľadniac ich príslušný podiel na HND.

¹⁰ Pozri článok 2 ods. 2 nariadenia (ES, Euratom) č. 1287/2003.

pri uplatňovaní úrokových sadzieb na sumy, ktoré boli sprístupnené s omeškaním. Dvor audítorov preto víta návrh obmedziť maximálne ročné zvýšenie úrokovej sadzby.

Možnosť oslobodiť členské štáty od finančnej zodpovednosti v prípadoch odloženia zápisu do účtovnej evidencie alebo odloženia oznámenia colného dlhu s cieľom neohroziť vyšetrowanie trestnej činnosti

18. Podľa článku 13 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014 sú členské štáty oslobodené od povinnosti sprístupňovať Komisii tie sumy zodpovedajúce vzniknutým nárokom na tradičné vlastné zdroje, ktoré sa ukážu byť nevymožiteľné i) z dôvodu vis maior, alebo ii) z iných dôvodov, ktoré im nie je možné pripísať.

19. Komisia navrhuje pridať ďalší odsek, podľa ktorého budú členské štáty oslobodené od povinnosti sprístupňovať jej tieto sumy v prípadoch odloženia zápisu do účtovnej evidencie alebo odloženia oznámenia colného dlhu s cieľom neohroziť vyšetrowanie trestnej činnosti. K tomuto oslobodeniu dôjde len v prípade splnenia troch¹¹ podmienok.

20. Podľa názoru Dvora audítorov je toto zavedenie v súlade s podobným odkazom v Colnom kódexe Únie¹² a môže členským štátom umožniť lepšie chrániť finančné záujmy EÚ. Vymedzenie trestnej činnosti (a preto aj vyšetrowania trestnej činnosti) však nie je v členských štátoch zjednotené. Okrem toho Dvor audítorov zastáva názor, že navrhované podmienky nechávajú príliš veľký priestor na výklad.

¹¹ Ide o tieto podmienky:

- a) vyšetrowanie trestnej činnosti je odôvodnené na účely ochrany finančných záujmov Únie;
- b) vyšetrowanie trestnej činnosti sa vykonáva dôsledne;
- c) na vnútroštátne clá a dane sa nevzťahuje priaznivejšie zaobchádzanie než na nevymožiteľné nároky.

¹² Pozri článok 102 ods. 3 a článok 105 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

Zvýšenie limitu pre nevymožiteľné sumy, ktoré sa majú oznamovať

21. Podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014 členské štáty predložia Komisii správu obsahujúcu informácie o tých prípadoch, ktoré sa považujú za nevymožiteľné, ak suma príslušných stanovených nárokov presiahla 50 000 EUR¹³.

22. S cieľom znížiť administratívnu záťaž svojich útvarov a členských štátov Komisia navrhuje zdvojnásobiť tento limit na 100 000 EUR.

23. Dvor audítorov víta túto zmenu a poznamenáva, že sa tento limit nerevidoval od roku 2004¹⁴. Komisia vypočítala nový limit na základe historických údajov s cieľom znížiť administratívnu záťaž bez neprimeraného ohrozenia príslušných súm. Dvor audítorov taktiež poznamenáva, že Komisia stále môže posudzovať tieto prípady počas ročných kontrol členských štátov.

ZÁVER

24. Navrhované zmeny nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014 by mali zlepšiť súčasnú situáciu s postupmi sprístupňovania súm tradičných vlastných zdrojov.

¹³ Odkazuje sa tým na účtovné zápisy, ktoré sú odpísané z účtov tradičných vlastných zdrojov ako nevymožiteľné. Komisia analyzuje prípady a posudzuje, či platia podmienky článku 13 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014, aby mohli byť členské štáty oslobodené od povinnosti sprístupňovať Komisii príslušné sumy.

¹⁴ Pozri článok 1 ods. 13 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2028/2004 zo 16. novembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES, Euratom) č. 1150/2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov (Ú. v. EÚ L 352, 27.11.2004, s. 1).

Toto stanovisko prijala komora IV, ktorej predsedá Milan Martin CVIKL, člen Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 11. novembra 2015.

Za Dvor audítorov

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
predseda